

EITSA TIIGRIÜLIKOOI PROGRAMMINÕUKOGU
KOOSOLEKU PROTOKOLL nr 6

19. veebruar, 2003.a.

Koosoleku toimumise aeg: algus kell 12.00, lõpp kell 13.55

Koosoleku toimumise koht: EITSA, Rävala pst. 14, Alfasaal

Koosolekul osalesid
programminõukogu liikmed: Jaak Anton (saabus 12.15), Urmas Kõlli, Peeter Normak, Indrek Reimand, Tiit Roosmaa, Gunnar Valge, Linnar Viik (saabus 12.15)

Koosolekult puudusid: -

Kutsutud: Toomas Sõmera, Kristjan Rebane, Katrin Pink

Juhatas: Indrek Reimand

Protokollis: Kristjan Rebane

Koosolekul oli olemas kvoorum ja koosolek oli seega otsustusvõimeline.

Kinnitati järgmine päevakord:

i Eelmise programminõukogu koosoleku protokollki kinnitamine

1. Informatsioon tegevusest
2. Tiigriülikooli programmi 2003. a. eelarve arutamine
3. Eesti e-Ülikooli projektist
4. Laekunud projektide arutamine
5. Kohalalgatatu
6. Järgmise koosoleku aeg

i Eelmise programminõukogu koosoleku protokollki kinnitamine

Programminõukogu, vaadanud läbi eelmise koosoleku protokollki 12.11.02 nr 5, otsustas selle kinnitada.

1. Informatsioon tegevusest

Indrek Reimand andis alljärgneva ülevaate Tiigriülikooli programmi tegevusest:

a. Uus programminõukogu koosseis

EITSA nõukogu otsustas 28.11.2002 muuta Tiigriülikooli programminõukogu koosseisu järgnevalt:

- 3 avalik-õiguslike ülikoolide Rektorite Nõukogu esindajat (Peeter Normak (2003. a.), Tiit Roosmaa, Gunnar Valge),
- EITSA nõukogu esindaja (Jaak Anton), EITSA juhatuse esindaja (Indrek Reimand),
- Eesti Infotehnoloogia- ja Telekommunikatsiooniettevõtjate Liidu esindaja (Urmas Kõlli) ja
- sõltumatu ekspert (Linnar Viik).

(2004. aastaks nimetas Rektorite Nõukogu Peeter Normaku asemel liikmeks Ando Keskküla)

b. Riikliku arengukava (RAK) ettevalmistamises osalemine

2002. a. lõpus lülitus EITSA aktiivselt koostöös Haridus- ja Teadusministeeriumiga (HTM) RAK meetmete (Euroopa Liidu struktuurfondide) planeerimisse. Selle töö tulemusel õnnestus RAK tekstidesse sisse viia Tiigriülikooli eesmärgid, kuid:

- i. RAK eesmärgid on laiemad Tiigriülikooli omadest, näit. räägitakse seal strateegiliste erialade (mitte ainult IT) toetamisest, ja õpilaste/arvutite vahekorras haridussüsteemis (mitte ülikoolides), jne.
- ii. RAK ajaraam on oluliselt erinev Tiigriülikooli omast.

OTSUSTATI ühehäälselt võtta info Tiigriülikooli tegevusest teadmiseks.

2. Tiigriülikooli programmi 2003 a eelarve arutamine

Indrek Reimand andis alljärgneva ülevaate Tiigriülikooli programmi 2003. eelarvest ja konkurssidest:

a. EITSA eelarve muudatus 19→17→18M

Riigieelarve projektis oli EITSA-le 2003. aastaks planeeritud 19 miljonit krooni, sellele vastavalt oli koostatud ka Tiigriülikooli programmi 2003. a. eelarve eelmine variant. Riigikogu poolt vastu võetud riigieelarve seadus eraldas EITSA Tiigriülikooli programmile 17 miljonit krooni. Hetkel on sõlmimisel HTM-ga leping selle summa osas. SA Archimedese kaudu finantseeritakse Tiigriülikooli veel 1 miljoni krooni ulatuses. Seega on Tiigriülikooli programmi (riigipoolse rahastamise) 2003. a. eelarve mahus 18 miljonit krooni.

b. Tiigriülikooli programmi toetuste eraldamise printsiibid

Arutatavas Tiigriülikooli programmi kavas on eelarveartiklid, mis toetuste jagamiseks nõuavad selgelt konkursside korraldamist. Samas on ka artikleid, milliste osas on "iludusvõistlust" raske (ülimalt formaalne) korraldada, pigem on õiglane toetust jagada objektiivselt mõõdetavate parameetrite alusel. Seega tuleks eelarveartiklite kaupa otsustada, kas jaotada toetusi konkursside või muu kriteeriumi alusel (ja defineerida kriteeriumid).

c. Projektikonkursside kalendaarne kava

Selleks, et võimaldada ülikoolidel planeerida oma tegevust ja finantse, tuleb toetused otsustada võimalikult vara (aasta lõikes). Seetõttu tuleb projektikonkursid kuulutada välja kohe ja oluline osa otsustada kevadel st. tuleb teha üks konkursivoor. Teiselt poolt, osa taotlusi pole võimalik esitada üks kord aastas, mistõttu tuleks kasutada ka nn. pidevat skeemi, kus taotlusi võetakse vastu jooksvalt ja programminõukogu otsustab nende üle kord kuus.

Järgnenud arutusel nõustusid programminõukogu liikmed väljapakutud 2003. a. aasta riigieelarveliste vahendite jaotusega ja põhjendustega esitatud 18 miljoni kroonises mahus. Seire osas rõhutati vajadust uuringu "IKT erialade seisust ja prognoosidest ülikoolides" ülesande püstitamisel konsulteerida ITL-i ja ülikoolide esindajatega.

Tiit Roosmaa tegi ettepaneku maksta Tiigriülikooli programmist stipendiume IKT doktorantide toetamiseks. Koosolek toetas põhimõtteliselt seda ideed, kuid 2003.a. eelarves pole selleks ette nähtud kuluartiklit, samuti tuleb stipendiumide hulga ja suuruse määramiseks koguda täiendavaid andmeid. Kui doktorantide mobiilsuse toetamise summad jäävad aasta lõpuks kasutamata, siis nende arvelt võib jooksvalt otsustada mõne stipendiumi eraldamise. Järgmise aasta eelarvesse selle kuluartikli planeerimiseks esitavad ülikoolid ettepanekud võimalike stipendiumide hulga ja suuruse kohta.

Tiigriülikooli programmi 2003.a. jaotuste kavandamisel nõustuti programminõukogu esimehe alljärgnevate ettepanekutega jagada Tiigriülikooli programmi jaotatavad toetused eelarveartiklite kaupa järgmiselt:

a. Vastavalt avalik-õigusliku ülikooli statsionaarsete üliõpilaste arvule:

- Arvutite ost üliõpilastele ja õppejõududele
- Arvutivõrkude infrastruktuuri kaasajastamine

b. Vastavalt avalik-õigusliku ülikooli IKT erialade statsionaarsete üliõpilaste arvule:

- Õppejõudude töötasudeks
- Eriotstarbelise tarkvara ja õppekirjanduse hankimiseks

c. Projektikonkursside alusel avalik-õiguslike ülikoolide sihtgrupis:

- Toetused projektideks IKT rakendamisel.
- IKT erialade õppejõudude ning doktorantide täiendkoolitus ja stažeerimine (Archimedes)
- IKT erialade külalisõppejõudude kutsumiseks ja juhendamiskuludeks (Archimedes)
- IKT erialade õppekavade ja -materjalide väljatöötamiseks
- Projektid IKT erialade tugevdamiseks, sh. õppe- ja teaduslaborite sisustamine

Jaotuste puhul, mis põhinevad statsionaarsete üliõpilaste arvul, võetakse aluseks HTM-ist väljastatav statistika. Peeter Normak tõstas küsimuse Tiigriülikooli programmi sihtgrupi määratluse läbivaatamise ja täiendamise kohta. Lisaks rõhutas ta vajadust hinnata IKT osakaalu sihtgrupi õppekavades. Indrek Reimand teatas, et nimetatud sihtgrupp on defineeritud Tiigriülikooli programminõukogu poolt 01. oktoobri 2002. a. koosolekul (protokoll lisa 1) ja kokku lepitud, et muudatused sellesse tulenevad HTM-I tehtavatest muudatustest õppekavade registris. EITSA ei saa võtta endale kohustust jooksvalt õppekavade analüüsi läbi viia. Koosolek nentis, et IKT erialade õpetamise mahu hindamiseks tuleb arvestada õppekavasid, milles IKT moodustab olulise osa (kuid mitte 100%). Selliste erialade arvestamiseks esitavad ülikoolid nende kohta andmed, koos hinnangulise kaaluga, mil määral on need õppekavad IKT õppekavad. Tiigriülikooli programminõukogu täiendab programmi sihtgrupi erialade määratlust ülikoolide ettepanekute alusel.

Programminõukogu otsusega 01.10.2002 kinnitatud erialade loetelu võib lugeda 100% IKT erialadeks.

OTSUSTATI ühehäälselt

- a) kinnitada Tiigriülikooli programmi 2003. a. eelarve riigieelarveliste finantseeringute eelarve ja kava ([Lisa 1](#));
- b) teha EITSA tegevbüroole ülesandeks koostada järgmiseks programminõukogu koosolekuks jaotuste põhimõtted, mis võtavad aluseks statsionaarsete üliõpilaste (kas üldiselt või IKT erialadel) arvu vastavalt HTM-i esitatud statistikale;
- c) kinnitada Tiigriülikooli programmi 2003.a. projektikonkursid
 1. konkurss tähtaegadega 1. aprillil, 1. juunil, 1. septembril ja 1. novembril teemadega ([Lisa 2](#)):
 - IKT erialade õppejõudude ning doktorantide täiendkoolitus ja stažeerimine
 - IKT erialade külalisõppejõudude kutsumiseks ja juhendamiskuludeks
 - Projektid IKT erialade tugevdamiseks, (s.h. õppe- ja teaduslaborite sisustamine)
 2. konkurss tähtajaga 1. aprillil (ja õppekavade- ja materjalide väljatöötamiseks ka 1. septembril) ([Lisa 3](#)):
 - Toetused projektideks IKT rakendamisel.
 - IKT erialade õppekavade ja -materjalide väljatöötamiseks

3. Eesti e-Ülikooli projektist

Indrek Reimand andis alljärgneva ülevaate Eesti e-Ülikooli projektist:

Eesti e-Ülikooli projektitoimkonnad on ette valmistanud Eesti e-Ülikooli tegutsemisprintsipiibid ja esitanud aruteluks ülikoolidele. Samad toimkonnad otsustasid 2003 (ajutiselt) hankida e-õppe tarkvaraliseks platvormiks *WebCT*, et aasta jooksul tegeleda platvormi valikuga põhjalikumalt. *WebCT Campus Edition* (ühe serveri litsents) on ostetud ja konsortsiumi liikmetele kasutatav aasta algusest. Eesti e-Ülikooli tarbeks on registreeritud EITSA nimele Interneti-domeen www.e-uni.ee. Valitud on e-ülikooli visuaalne kujund (logo).

Hollandi saatkonnalt taotles EITSA toetust e-ülikooli käivitamisele, millele vastati positiivselt. Hollandi saatkond rahastab e-Ülikooli asutamist ja konverentsi u. 130 000 krooni ulatuses. EL Socrates Minerva projekti eeltaotlus, mis esitati novembris, sai positiivse hinnangu. Hetkel käib põhitaotluse kirjutamine (tähtaeg 1. märts). Ette on valmistatud Eesti e-Ülikooli käivitav konverents 21. veebruaril Tartus.

Kokkuvõttes on töögrupid Eesti e-Ülikooli projekti ette valmistanud sellise tasemeni, kus on tarvis tõsta e-Ülikooli liikmete taset protsessis (osalema peavad sellised esindajad, kes saavad võtta oma kõrgkoolidele kohustusi). See ongi kavas konverentsil, millel kõrgkoolide esindajad kirjutavad alla heade kavatsuste protokollile. Teiselt poolt on Tiigriülikooli programmis tarvis formaalselt moodustada Eesti e-Ülikooli projekt, koos juhtimisstruktuuri ja eelarvega.

Ettepanek: Käivitada Tiigriülikooli programmi raames Eesti e-Ülikooli projekt, mille juhtimiseks moodustatakse nõukogu osalevate kõrgkoolide, HTM ning EITSA esindajatest. 2003. aastal riigieelarvelistest vahenditest eraldada projektile 2 miljonit krooni.

OTSUSTATI ühehäälselt

- a) jätkata 27. august, 2002.a. toimunud Tiigriülikooli programminõukogu koosolekul heakskiidetud virtuaalülikooli projekti EITSA-s 2003.a. Eesti e-Ülikooli nime all.
- b) Projekti juhtimiseks moodustada nõukogu, millesse kuuluvad osalevate kõrgkoolide (konsortsiumi liikmete) poolt nimetatud isikud ja HTM esindaja (Jaak Anton) ja EITSA esindaja (Indrek Reimand);
- c) paluda projektimeeskonnal esitada järgmise programminõukogu ajaks ettepanekud Eesti e-Ülikooli 2003.a. tegevuskava ja eelarve osas.

4. Laekunud projektide arutamine

Indrek Reimand tutvustas programminõukogule kahte laekunud taotlust toetuse saamiseks:

TTÜ Küberneetika Instituut palub toetada IT-ala kraadiõppuritele suunatud rahvusvahelise VIII Eesti Arvutiteaduse Talvekooli (EWSCS'03) läbiviimist. Selle ürituse toetamine sobib hästi EITSA ja Tiigriülikooli seatud eesmärkidega. Taotluse esitamine ja arutamine enne konkursside väljakuulutamist on põhjendatud ürituse toimumise ajaga. Eelmisel aastal jäi analoogiline taotlus rahuldamata, kuna ürituse toimumise ajaks polnud defineeritud EITSA finantsseisund, kuid programminõukogu avaldas poolehoidu selle finantseerimiseks

2003. aastal.

Ajakiri "Arvutitehnika ja Andmetöötlus" (A&A) esitas taotluse enda väljaandmise toetamiseks. Selle ajakirja toetamine sobib hästi EITSA ja Tiigriülikooli seatud eesmärkidele (on isegi sisse kirjutatud eelarvekavasse). Teisest küljest, taotlus on vormistatud ebaselgelt ja puudub otsene vajadus seda arutada enne konkursside väljakuulutamist.

Peeter Normak toetas taotluse rahuldamist täies ulatuses, kuna A&A näol on tegemist ainukese infoteadusliku perioodilise väljaandega Eestis. Tiit Roosma märkis, et hetkel ei aktsepteerita A&A-s avaldatud artikleid teadusliku publikatsioonina. Jaak Anton rõhutas, et toetatavad projektid peavad igas valdkonnas olemasolevat olukorda parandama ja uuele tasemele viima, ent A&A taotlus keskendub praeguse tegevuse jätkamise võimaldamisele kahjumi katmise näol Tiigriülikooli toetuse abil. Indrek Reimand tegi ettepanku paluda A&A-l esitada põhjalikum projekt (tuues välja toetuse abil saavutatava positiivse muutuse, eelkõige jätkusuutlikkuse paranemise ja kvalitatiivse arengu koos detailsema eelarvega) ja kutsuda järgmisele programminõukogu koosolekule toimetuse esindaja ajakirja tulevikuplaane tutvustama.

OTSUSTATI ühehäälselt

- a) toetada TTÜ Küberneetika Instituudi taotlust "VIII Eesti Arvutiteaduse Talvekooli (EWSCS'03) läbiviimiseks" küsitud mahus 100 000 krooniga;
- b) mitte toetada A&A taotlust esitatud kujul 233 562 kroonile ning paluda esitada uus põhjalik taotlus ja toimetuse esindajal osaleda järgmisel programminõukogu koosolekul A&A taotluse arutelul.

5. Kohalalgatatu

Gunnar Valge tegi ettepaneku Tiigriülikooli annetuste tähistamiseks valmistada vastavate tähistega kleebis, millega EITSA varustab toetusesaajaid. Koosolek pidas ettepanekut heaks.

Gunnar Valge ja Urmas Kõlli pidasid oluliseks ette valmistada seisukohad IKT (infrastruktuuri) amortisatsioonikoefitsientide arvestamiseks Tiigriülikooli programmis.

6. Järgmise koosoleku aeg

Programminõukogu järgmine koosolek toimub teisipäeval, 18. märtsil 2003. a. kell 14.00-16.00.

Eeldatavad päevakorrategemad (mitteammendavalt):

- Tiigriülikooli programmi 2002 aasta aruande kinnitamine,
- Tiigriülikooli programmi 2003 aasta jaotatavate toetuste tingimuste ja proportsioonide kinnitamine,
- A&A taotluse arutamine,
- Tiigriülikooli programmi sihtgrupi erialade määratluse täiendamine ülikoolide ettepanekute alusel,
- Eesti e-Ülikooli projektimeeskonna esitatud 2003. a. tegevuskava ja eelarve ettepanekute arutelu.

Programminõukogu esimees

Indrek Reimand